

2. Косів В. *Українська ідентичність у графічному дизайні XX століття*. — Київ: Родовід, 2019.
3. Solovei, V., Marushchak, O., Shymkova, I., Krasylnykova, I., & Zuziak, T. (2025). Exploring the Impact of Art Education on Socialization in Multicultural Classrooms: A Survey Study of Ukrainian Students. *Rotura – Revista De Comunicação, Cultura E Artes*, 5(1). 113-127. <https://publicacoes.ciac.pt/index.php/rotura/article/view/322>;
4. URL: <https://publicacoes.ciac.pt/index.php/rotura/issue/view/44>
5. <https://doi.org/10.34623/557r-xk89>
6. Жулинський М. Г. *Українська культура: цивілізаційний вибір*. — Київ: Києво-Могилянська академія, 2011.
7. Рубан В. В. *Сучасне декоративно-прикладне мистецтво України*. — Київ: Інтертехнологія, 2011.

РОЗДІЛ V

МОДЕРНІЗАЦІЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД І МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.61>

Ірина Швець
м. Вінниця, Україна
ORCID:0000-0003-3803-9683
e-mail: Shurikira@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЕСТРАДНОГО ВОКАЛІСТА В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ВОКАЛЬНОГО ДОСВІДУ

Анотація. Автор досліджує проблему формування професійних навичок естрадного виконавства в умовах сучасної мистецької освіти з урахуванням інтеграції міжнародного вокального досвіду. Актуальність дослідження зумовлена зростанням вимог до технічної, стилістичної та сценічної підготовки естрадного виконавця, а також необхідністю оновлення традиційних підходів до вокального навчання відповідно до сучасних жанрових і виконавських тенденцій. Доведено ефективність інтеграції міжнародного вокального досвіду як важливої умови модернізації системи підготовки естрадних виконавців

Ключові слова: зарубіжні вокальні методика; інтеграція; професійна підготовка естрадного виконавця; сучасна мистецька освіта.

Abstract. The author investigates the problem of forming professional skills of pop performance in the conditions of modern art education taking into account the integration of international vocal experience. The relevance of the study is due to the increase in requirements for the technical, stylistic and stage training of a pop performer, as well as the need to update

traditional approaches to vocal training in accordance with modern genre and performance trends. The effectiveness of the integration of international vocal experience as an important condition for the modernization of the system of training pop performers is proven.

Keywords: foreign vocal techniques; integration; professional training of a pop performer; modern art education.

Сучасний етап розвитку естрадного виконавського мистецтва відзначається активною міжкультурною взаємодією та динамічним удосконаленням вокально-педагогічних технологій. Професійна діяльність естрадного виконавця в сучасних умовах передбачає не лише високий рівень художньої інтерпретації музичного матеріалу, а й майстерне володіння голосовим апаратом, стилістичну мобільність, сценічну витривалість та здатність ефективно функціонувати в багатожанровому виконавському середовищі. У цьому контексті особливої значущості набуває проблема формування професійних навичок естрадного співу з урахуванням інтеграції міжнародного вокального досвіду, ефективність якого підтверджені світовою мистецькою практикою.

Проблематика професійної підготовки естрадних виконавців та впровадження зарубіжного вокального досвіду активно досліджується як в міжнародному, так і у вітчизняному науково-педагогічному дискурсі. Питання відбору та використання ефективних технік естрадного вокалу розглядають дослідники Р. Ваддел, І. Барлет, М. Найсміс та М. McDonald Klimek.

Серед українських науковців, які аналізують сучасні підходи до підготовки естрадного вокаліста, варто виокремити О. Гуменюк, Н. Мозгову, І. Пилат, О. Ушакову. Дослідники і педагоги Т. Кисельова, Н. Гончаренко та І. Швець приділяють значну увагу методичним аспектам формування естрадного вокального голосу у системі вищої мистецької освіти. На думку І. Швець, сьогодні є необхідність удосконалення освітніх програм у вітчизняних закладах мистецької освіти. Зокрема, дослідниця підкреслює, що «специфіка вокальної підготовки настільки особлива, що студентів, які прагнуть спеціалізуватися у цьому напрямі, доцільно залучати до естрадного співу з першого етапу навчання» і це зумовлює необхідність диференціації вокальної освіти відповідно до жанрових особливостей співу (Швець, 2005, с.158; Швець, 2014, с.488).

Світовий вокальний досвід демонструє тенденцію до поєднання науково обґрунтованого та практично орієнтованого підходів до розвитку голосу. У цьому контексті значний інтерес становлять методичні системи, які поєднують фізіологічну безпеку, функціональну ефективність і художню доцільність вокального виконання. Однією з таких методик є система, розроблена Сетом Ріггсом, що вважається основою сучасної естрадної вокальної педагогіки (Riggs S., 1987). Її головний принцип – природність голосоутворення та формування збалансованої роботи голосового апарату, за якої реєстри функціонують узгоджено, без різких переходів. Практика свідчить, що застосування

принципів цієї методики у навчальному процесі сприяє розвитку вокальної витривалості, зменшує ризик голосового перевантаження, та формує стійку технічну основу для подальшої художньої інтерпретації.

Багатогранність і стилістичне різноманіття естрадної музики вимагають від виконавця свідомого контролю голосу, уміння змінювати темброві, артикуляційні, резонаторні характеристики звучання. У цьому аспекті особливу роль відіграє вокальна система Джо Естіл, яка ґрунтується на ретельному дослідженні анатомічних і фізіологічних механізмів голосоутворення. Методика «Estill Voice Training» передбачає такий підхід до навчання, за якого «співак опановує свідоме керування окремими структурами голосового апарату, розуміючи їхню функціональну роль і вплив на формування звуку» (Estill J., 2018, с. 26). Інтеграція елементів методики «Estill Voice Training» у процес професійної підготовки естрадного виконавця сприяє розвитку високого рівня вокальної усвідомленості. Виконавець починає аналітично осмислювати процес звукоутворення, що значно підвищує результативність навчання. Такий підхід розширює спектр вокальних можливостей, забезпечує безпечне використання різних стилістичних манер та дозволяє адаптувати голос до вимог конкретного музичного жанру. Для естрадного виконавства це особливо актуально, адже сучасний співак часто працює з поп-, джазовим, соул-, рок- та мюзикловим репертуаром.

Важливою складовою формування професійних навичок естрадного виконавства є розвиток сценічної енергії, емоційної відкритості, та комунікативної взаємодії з аудиторією. У цьому контексті значний інтерес викликає методичний підхід Шіріл Портер, який поєднує вокально-технічні засади з емоційно-психологічними аспектами виконавської діяльності (Porter C., 2019). Ця система спрямована на активізацію природного потенціалу голосу, розвиток його сили й гнучкості, а також формування впевненості виконання під час сценічного виступу. Використання окремих елементів методики Шіріл Портер в системі професійної підготовки естрадного вокаліста дозволяє поєднати технічну стабільність із виразною емоційною подачею. Особливу цінність має акцент на імпровізаційності, ритмічній свободі та активному залученні тілі до процесу виконання, що відповідає сучасним тенденціям розвитку естрадного мистецтва. Використання цих принципів на етапі закріплення вокальних навичок сприяє формуванню індивідуального виконавського стилю та підвищує рівень сценічної самореалізації студента.

Отже, інтеграція міжнародного вокального досвіду у процес формування професійних навичок естрадного виконавства має комплексний характер. Поєднання принципів методики Сета Ріггса, спрямованих на природність і безпеку голосоутворення, науково обґрунтованого підходу Джо Естіл до усвідомленого керування голосом та емоційно-сценічної орієнтації методики Шіріл Портер формує цілісну модель професійної підготовки естрадного виконавця. Такий інтегративний підхід забезпечує не лише формування стійких

вокальних навичок, але й сприяє гармонійному розвитку художньо-виконавських, психологічних, сценічних якостей майбутнього фахівця.

Список використаних джерел.

1. Estill, J. E. (2018). *Estill voice training: Theory & practice*. Estill Voice International.
2. Porter, C. (2019). *Vocal workout for the contemporary singer*. CP Vocal Studios.
3. Riggs, S. (1987). *Singing for the stars: A complete program for training your voice*. Alfred Publishing.
4. Швець, І. Б. (2014). Формування основ естрадного виконавства в контексті підготовки сучасного вчителя музичного мистецтва. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, (38), 487–491.
5. Швець, І. Б. (2005). Педагогічні основи виховання співочих навичок на заняттях з естрадного співу у студентів музично-педагогічного факультету. *Наукові записки (Серія: Педагогіка і психологія)*, (15), 158–159.

<https://doi.org/10.31652/3083-7871-2026-3.62>

Ірина Правук

м. Вінниця, Україна

Науковий керівник: Олена Верещагіна-Білявська

РОЛЬ ПЕРСОНАЛІЙ У РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ НА ВІННИЧЧИНІ ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ: ОЛЕКСАНДР МАЦЮК

Анотація. Охарактеризовано загальний стан розвитку спортивного бального танцю на Вінниччині часів незалежної України. Визначено головні особливості роботи Зразкового ансамблю танцю «Грація» Палацу дітей та юнацтва у Вінниці. Розкрито роль діяльності Олександра Мацюка у становленні підготовки молоді зі спортивного бального танцю.

Ключові слова: хореографічна культура, спортивний бальний танець, ансамбль «Грація», Олександр Мацюк.

Abstract. The general state of development of sports ballroom dance in Vinnytsia region during the time of independent Ukraine is characterized. The main features of the work of the Exemplary Dance Ensemble "Gracia" of the Palace of Children and Youth in Vinnytsia are determined. The role of Oleksandr Matsyuk's activities in the formation of youth training in sports ballroom dance is revealed.

Keywords: choreographic culture, sports ballroom dance, ensemble "Gracia", Oleksandr Matsyuk.

У незалежній Україні Вінниччина стала одним з провідних центрів танцювального спорту. Її осередки спортивно-бального танцю пройшли еволюцію від гуртків при закладах освіти та культури до професійних клубів і

шкіл. Першу у Вінниці студію спортивних бальних танців було організовано ще у 1966 р. Марією Старовойтовою. На сьогодні лише в обласному центрі активно діють професійні клуби «Grace» Dance Centre, Torius Dance Center та школа «Elise Dance». З 1996 року при Палаці мистецтв «Зоря» функціонує зразковий колектив бального танцю данс-клуб «Болеро», тренерами якого є Андрій Маковій, Наталя Зозуля, Світлана Зарубіна, Ольга Бакус. Заняттями зі спортивно-бального танцю тут охоплено понад 120 чоловік. Вихованці «Болеро» є призерами багатьох Міжнародних, Всеукраїнських змагань, Чемпіонатів зі спортивного бального танцю не лише в Україні, але й у Франції, Англії, Італії, Польщі.

Наявність досвіду у галузі хореографічної культури краю призвело і до її наукового осмислення. Так, у статтях Є. Пахольчак розкрито особливості еволюції танцювальних колективів впродовж 1990–2020-х років (Пахольчак, 2024), а в роботах Є. Філімонової-Златогурської проаналізовано внесок окремих хореографів, зокрема Заслуженого артиста України, художнього керівника та головного балетмейстера Академічного ансамблю пісні і танцю «Поділля» Вінницької обласної філармонії ім. М.Д. Леонтовича Анатолія Кондюка у розвиток хореографічного мистецтва Вінниччини (Філімонова-Златогурська, 2021; Філімонова-Златогурська, 2022).

Активний розвиток хореографічної культури у місті дозволив з 1993 року проводити турнір зі спортивно-бальних танців «Діамант Поділля», в якому беруть участь танцюристи з різних регіонів України. Ініціатором проведення турніру був Олександр Мацюк, постать якого стала знаковою для хореографічної культури Вінниччини, адже він одним з перших розпочав професіоналізацію хореографічного виховання зі спортивного бального танцю та вже понад 40 років працює з юними танцюристами.

Свій творчий шлях заслужений працівник культури України, відмінник освіти України Олександр Мацюк розпочинав у підготовчій дитячій (з 1962 року) та концертній (з 1965 року) групах Народного ансамблю танцю «Подільська», що діяв при Вінницькому заводі тракторних агрегатів. Починаючи з 1968 р., опановував бальну хореографію в ансамблі «Натхнення» Палацу піонерів та школярів імені Лялі Ратушної (нині – Палац дітей та юнацтва). Цей колектив створила та впродовж багатьох років очолювала Відмінник освіти України Марія Старовойтова. Завдяки навчанню в ансамблі, О. Мацюк мав успішну артистичну танцювальну кар'єру, після завершення якої у 1985 р. розпочав тренерську діяльність в ансамблі «Натхнення». У 1995 р. ним у співпраці з Ольгою Мацюк було засновано власний колектив – ансамбль «Грація». «Головне спрямування колективу – підготовка спортивних пар до участі у різноманітних конкурсах і постановка масових концертних номерів. На базі ансамблю були засновані конкурси спортивного бального танцю «Осінній марафон», «Королі паркету» та «Діамант Поділля» (Пахольчак, 2025, с. 150).

На сьогодні учасниками Зразкового ансамблю танцю «Грація», що функціонує при Палаці дітей та юнацтва, є понад 500 юних танцюристів віком